

VOORSPOEDIGE Kweek MET LAMPROPELTIS GETULUS FLORIDANA (DE FLORIDA KETTING- OF KONINGSSLANG).

Door: Ton Steehouder, Theresiaplein 24, 5041 BJ
Tilburg.

Inhoud: Inleiding - De dieren - Literatuur.

INLEIDING

Het geslacht *Lampropeltis* komt met vele soorten en ondersoorten voor in de Verenigde Staten en Mexico. Het zijn sterke wurgers, die berucht zijn vanwege het feit dat ze slangen eten, ook giftige soorten. In gevangenschap moet men ze niet samen houden met kleinere slangen, ook niet van dezelfde soort. Tijdens het voeren dient men ze goed in de gaten te houden of apart te voederen.

Lampropeltis getulus floridana komt volgens Conant (1975) voor in Florida, van de omgeving van Tampa Bay tot in de zuidelijke punt van het schiereiland. Het is de lichtste van alle ondersoorten van *Lampropeltis getulus*. Elke schub is aan de basis gelig of crèmekleurig, en bruin aan de punt. Vage dwarsbanden zijn zichtbaar, vooral in de nek. De buik is crème tot bleekgeel met bruine vlekken. De schubben zijn glad.

De jongen zijn anders van kleur en lijken meer op *Lampropeltis getulus getulus*: de rug is bruin tot zwart, met crème, gele of roodachtig gele dwarsbanden die een kettingpatroon vormen. In de lichte delen op de zijkanten zijn vele schubben roodachtig gekleurd. Direct na het uitkomen zijn de jongen nogal dof. Ze vervellen na ongeveer een week en zijn dan stralend en glanzend van kleur.

Er komen nogal wat mengvormen voor van *Lampropeltis getulus getulus* en *Lampropeltis getulus floridana*. Bij deze mengvormen is de kettingtekening

vaak veel duidelijker dan bij de 'zuivere' Florida-kettingslang. Dat is ook het geval bij de exemplaren, waarmee ik gekweekt heb.

DE DIEREN

Het mannetje is in mijn bezit sinds december 1983, en van onbekende leeftijd. De lengte bedraagt ongeveer 1,30 m. In januari heeft deze slang een koel-teperiode van ongeveer 4 weken doorgemaakt, gedurende welke de temperatuur daalde tot ongeveer 18⁰ C overdag, en 15⁰C 's nachts, en de belichtingsduur gedurende een tweetal weken tot enkele uren werd teruggebracht.

Het vrouwtje werd in het voorjaar van 1984 uit Florida geïmporteerd. Na twee weken quarantaine-tijd, gedurende welke het mannetje tekenen van opwinding vertoonde, als ik de geur van het vrouwtje overbracht (heftig tongelen, heen en weer kruipen, de bak uit willen), bracht ik rond 20.00 uur op 6 april het paartje samen in het terrarium van het vrouwtje. De man reageerde vrijwel onmiddellijk. Hij ging op haar af, betongelde haar even en beet onmiddellijk daarna in haar staart. De vrouw reageerde door haar cloaca te openen. Vervolgens begon de man over de vrouw heen te kruipen in de richting van de kop. In het midden van het lichaam beet hij zich weer vast aan de vrouw. Daarna liet hij weer los, zocht opnieuw de staart en beet opnieuw, ongeveer 10 cm boven de cloaca, en hield stevig vast. Ondertussen 'wiebelde' hij over haar rug, stulpte even een hemipenis uit, enkele keren, en had een lichte ejaculatie. Hij liet haar weer los en pakte haar weer achter de kop vast.

Deze hele pornografische scène duurde rond vijftien minuten. Het volgende half uur bracht het paar door met vastpakken, weer loslaten, cloaca zoeken, pogen binnen te dringen, en vooral met opgewonden schokken en kronkelen.

Toen het licht in het terrarium uit ging, gingen de paringspogingen gewoon door. Om twaalf uur 's nachts kontroleerde ik de goede voortgang van de bezigheden en konstateerde een niet aan twijfel onderhevige paring, die om 1.00 uur nog steeds aan de gang was.

De volgende morgen lagen de dieren rustig bijeen. In de namiddag nam ik opnieuw een paring waar, waarbij de dieren opnieuw tijdens de eigenlijke copulatie heel rustig, bijna bewegingloos lagen.

Twee andere dieren, die beide tegelijkertijd geïmporteerd waren en nog bij de handel waren, werden die middag eveneens bij elkaar gezet, waarna volgens hetzelfde patroon paringsgedrag plaatsvond.

Er lijkt hier dus geen sprake te zijn van toevallig, maar van soortbepaald systematisch paargedrag. In de maand volgend op de eerste paring nam ik herhaaldelijk paringsgedrag waar, waarbij in elk geval éénmaal een copulatie plaatsvond.

Op 11 juli ontdekte ik twaalf eieren, waarvan één los en de rest in een cluster. De eieren waren groot en mooi strak. Ze waren hecht met elkaar verbonden, zodat ik ze niet probeerde lost te maken.

Ik heb ze in nat zand gelegd, geheel bedekt, op de manier zoals ik eerder heb beschreven in mijn artikel over de kweek met *Psammophis subtaeniatus sudanensis* (Steehouder, 1984), in een broedstoof bij 29-30°C.

Op 26 augustus kwamen de eerste acht slangetjes uit het ei, de volgende dag gevolgd door drie andere, terwijl de laatste op 28 augustus het ei verliet. Alle jongen waren gezond en sterk in lengte variërend van 30 tot 33 cm, zwart op de rug, met smalle gele dwarsbanden, die op de zijde samenkwamen in grotere lichte delen, waarin een aantal schubben oranjerood gekleurd waren.

De jongen waren alle dof en vertoonden binnen enkele dagen tekenen van een naderende vervelling, die van 2 tot en met 4 september volgde, dus binnen 7 tot 9 dagen. Daarna waren ze helder glanzend. De eerste aten direkt na de vervelling een levende

nestmuis, de andere wachtten daar nog even mee. Enkele opmerkingen tenslotte: het vrouwtje vervelde op 27 juni, dus 12 tot 13 dagen vóór het leggen van de eieren. Daarna at ze een muis, om vervolgens te vasten tot twee dagen na het leggen. De man had géén winterslaap gehad, wel een korte rustperiode van enkele weken met weinig licht en lagere temperaturen van ongeveer 16-18°C. De inkubatieperiode van 46 dagen is tamelijk kort (vergelijk D'hondt, 1984). Ik heb de indruk, dat dit komt door de zeer konstante broedtemperatuur. Onlangs had ik een inkubatieduur van 37 dagen bij eieren van *Elaphe schrenkii* met dezelfde methode.

LITERATUUR

- Conant, R., 1975. A Field Guide to Reptiles and Amphibians of Eastern/Central North America. 2nd ed. Boston.
- d'Hondt, K. & P. Cherlet, 1984. *Lampropeltis getulus floridana*, de Florida kettingslang in het terrarium. Lacerta, Vol. 42 (8): 146-149.
- Steehouder, A.M., 1984. Herhaalde succesvolle kweek met de 'zandrenslang' *Pseammophis subtaeniatus sudanensis* en opmerkingen over het 'poetsgedrag'. Litt. Serp., Vol. 4 (3/4): 94-108 / Eng. ed.: 90-103.